

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KEHITTÄMISEN HANKEPÄIVÄ – KESTÄVÄÄ TULEVAISUUTTA RAKENTAMASSA

KELI – KESTÄVÄMPI LIIKUNTA-ALA KEHITTÄMISHANKE

Hannele Kaperi

12.10.2023

Versio 1.0

VIERUMÄKI
SUOMEN
URHEILUOPISTO

Hannele Kaperi

LtM, ammatillinen opettaja, työelämäyhteistyö asiantuntija
Suomen Urheiluopisto

+ 358 50 465 6782

hannele.kaperi@vierumaki.fi

www.vierumaki.fi

VIERUMÄKI – MATKALLA HUIPULLE

[Internet](#) | [Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#)

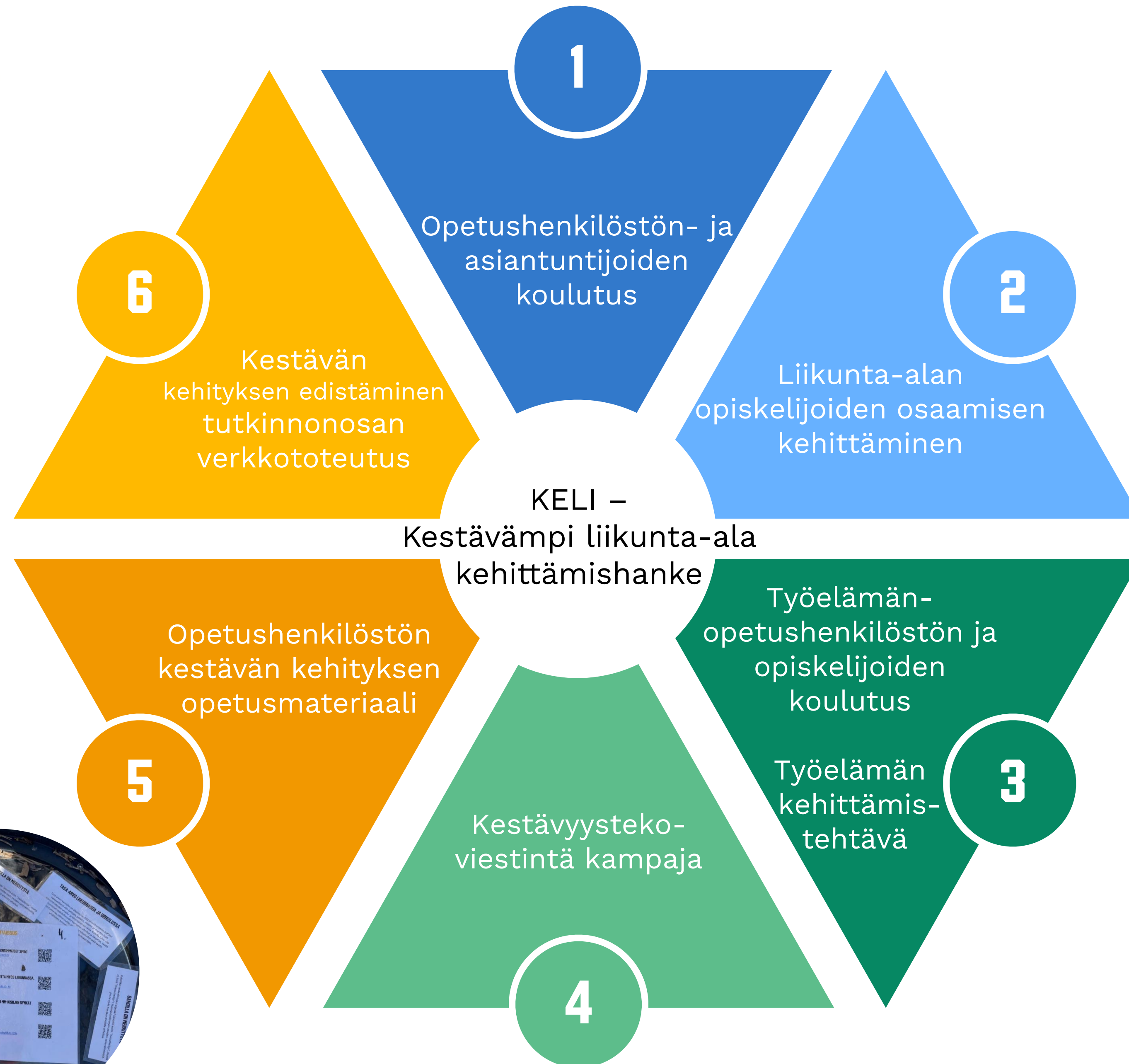

VIERUMÄKI
SUOMEN
URHEILUOPISTO

An aerial photograph of a dark, irregularly shaped lake or pond. The water is very dark, almost black, and reflects the surrounding environment. The lake is surrounded by a dense forest of green trees. The forest is thick and covers the entire area around the lake. The lighting suggests it might be late afternoon or early morning, as the colors are slightly muted and there's a soft glow. The text is overlaid on the lake, making it stand out.

**“EDUCATION IS THE MOST POWERFUL WEAPON
WE CAN USE TO CHANGE THE WORLD”**

NELSON MANDELA

Kestävän kehityksen ja vihreän siirtymän kehittämisohjelmalla (2022–2023) vahvistetaan ammatillisen koulutuksen siirtymä kohti hiilineutraaliutta ja kestävää tulevaisuutta. Kehittämishankkeen toimenpiteillä edistetään kokonaisvaltaisesti Vierumäen alueen kestävä kehitystä ja vastuullisuutta.

Keskeisinä kehittämiskohteina ovat henkilöstön sitouttaminen ja osaamisen kehittäminen sekä oppimisympäristöjen ja työelämässä oppimisen kehittäminen). Opiskelijoiden ja henkilöstön ilmastotietoisuutta kasvatetaan hiilijalanjälkeä mittaamalla. Kaikessa kehittämistoiminnassa huomioidaan myös sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen kestävyys.

Toteutusaika

1.1.2022–31.12.2023

Hankkeen rahoittaja

Opetushallitus

**SUOMEN URHEILUOPISTOLLA KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ JA
VASTUULLISUUTTA EDISTETÄÄN KOKONAISVALTAISESTI.
KELI – KESTÄVÄMPI LIIKUNTA-ALA -KEHITTÄMISHANKKEEN TOIMENPITEILLÄ.**

KESTÄVÄMMÄN LIIKUNTA-ALAN SAAVUTTAMISEKSI AMMATILLISELLA KOULUTUKSELLA ON KESKEINEN ROOLI.

TULEVAISUUDEN LIIKUNTA-ALAN OSAAJIA KOULUTETTAESSA VASTUULLISUUDEN MONET NÄKÖKULMAT TULEE HUOMIOIDA JO KOULUTUKSEN AIKANA.

KEHITTÄMISTOIMINNASSA KESKEISTÄ ON SAADA HENKILÖSTÖ SITOUTUMAAN TAVOITTEISIIN SEKÄ KEHITTÄÄ OSAAMISTA JA OPPIMISYMPÄRISTÖJÄ.

MYÖS TYÖELÄMÄSSÄ OPPIMISEN VASTUULLISUUTEEN KIINNITETÄÄN HUOMIOTA.

OPISELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN ILMASTOTIETOISUUTTA KASVATETAAN HIILIJALANJÄLKEÄ MITTAAMALLA. KAIKESSA KEHITTÄMISTOIMINNASSA HUOMIOIDAAN MYÖS SOSIAALINEN, KULTTUURINEN JA TALOUDELLINEN KESTÄVYYS.

OPETUSHENKILÖSTÖN JA ASIAANTUNTIJOIDEN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

KELI- HANKKEEN TAVOITTEENA ON, ETTÄ LIIKUNTA-ALAN KOULUTTAJAT SEKÄ OPPILAITOKSESSA OPIISKELEVAT LIIKUNTA-ALAN AMMATILAISET OSAAVAT OTTAA KESTÄVÄN KEHITYKSEN HUOMIOON OMASSA TYÖSSÄÄN.

OPETUSHENKILÖSTÖ ON AVAINASEMASSA SYSTEEMISESSÄ MUUTOKSESSA LIIKUNTA-ALAN KOULUTUKSEN KEHITTÄMISESSÄ KOHTI VASTUULLISEMPAA JA KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEIDEN MUKAISTA AMMATILLISTA KOULUTUSTA.

Kestävämpi liikunta-ala

Materiaali opettajille

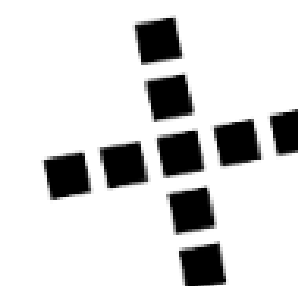
1

/ 28

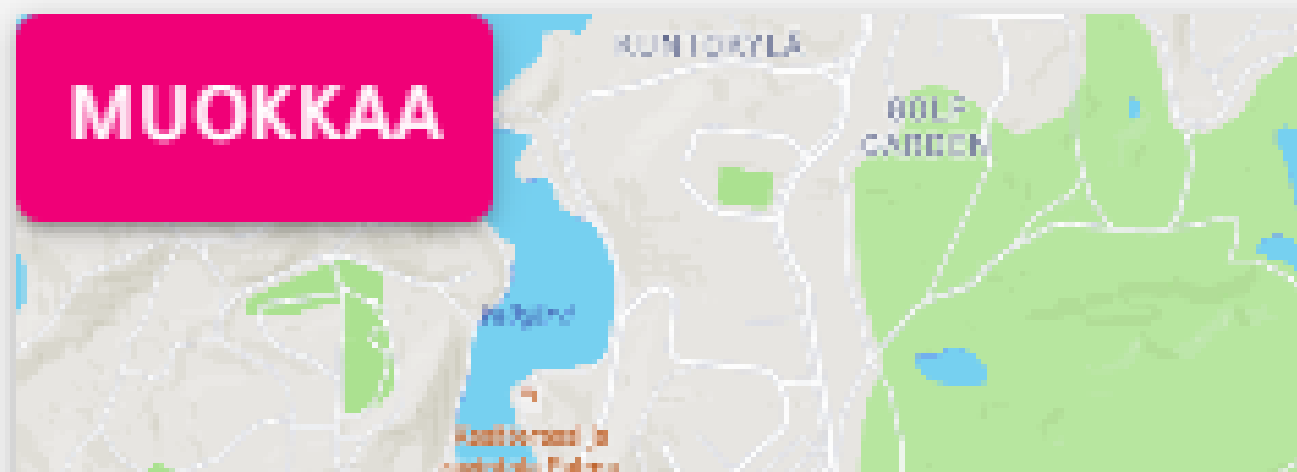
Teemat

Teema	Oppitunti	Otsikko
Ekologinen kestävyys	Oppitunti 1	Hiilineutraali liikunnan ala
Ekologinen kestävyys	Oppitunti 2	Energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa
Ekologinen kestävyys	Oppitunti 3	Materiaalitehokkuutta ja vastuullista kuluttamista
Sosiaalinen kestävyys	Oppitunti 4	Terveellinen ravinto ja puhdas vesi
Sosiaalinen kestävyys	Oppitunti 5	Terveys ja hyvinvointi
Sosiaalinen kestävyys	Oppitunti 6	Koulutus ja osaaminen
Sosiaalinen kestävyys	Oppitunti 7	Sukupuolten välinen tasa-arvo
Taloudellinen kestävyys	Oppitunti 8	Kestävät yhteisöt
Taloudellinen kestävyys	Oppitunti 9	Eriarvoisuuden vähentäminen
Taloudellinen kestävyys	Oppitunti 10	Rauhaa ja oikeudenmukaisuutta
Taloudellinen kestävyys	Oppitunti 11	Yhteistyö

VASTUULLISUUS JA KESTÄVÄ KEHITYS SEPPÖ-PELIT OPETUSHENKILÖSTÖN JA ASIAANTUNTIJOIDEN OSAAMISEN KEHITTÄMISEEN

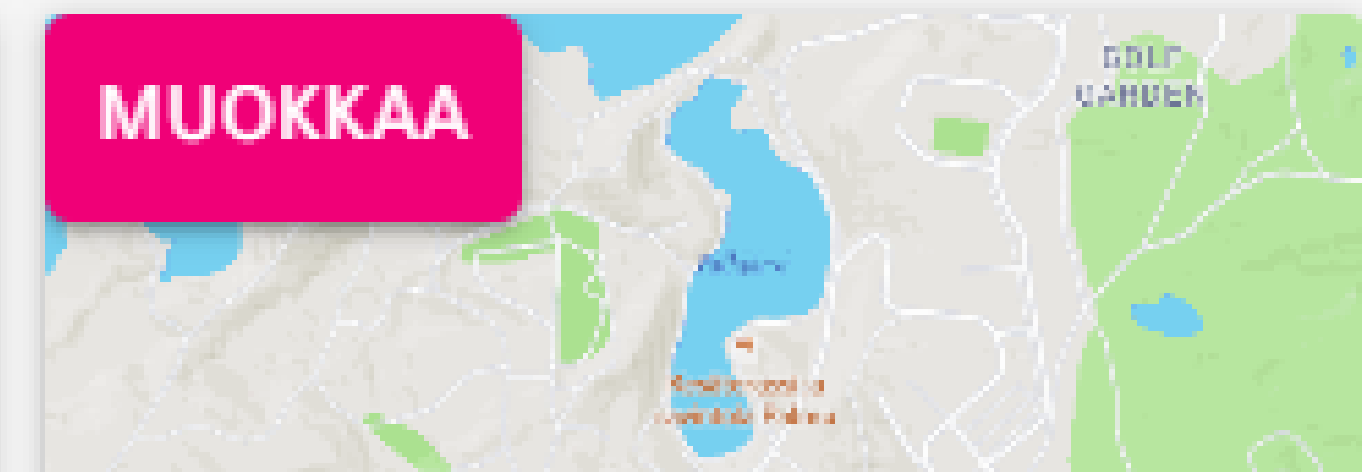
MUOKKAA

OPH 12.10.23 Malli:
**Vastuullisuus ja kestävä
kehitys Vierumäellä**
Suomen Urheilu...
Oct 07, 2023
hannele.kaperi@vierumaki.fi
Suomi

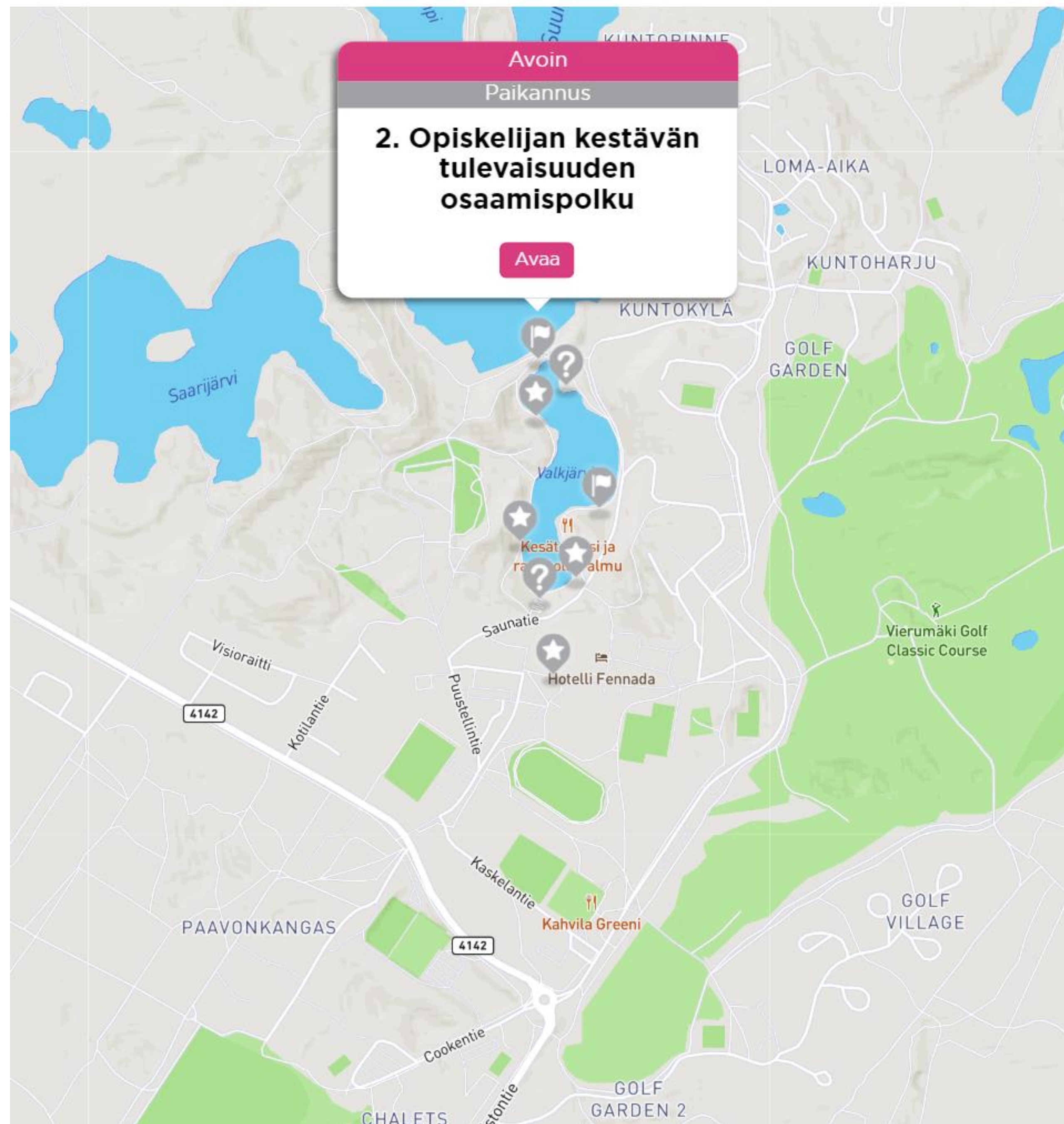
Lue lisää ▼

MUOKKAA

OPH- 12.10.23 Malli:
**Urheiluopistopäivät 2023:
Vastuullisuus**
Oct 07, 2023
hannele.kaperi@vierumaki.fi

Lue lisää ▼

Esimerkki :

Urheiluopistoverkoston vastuullisuus – Seppo – pelin kehittämistehtävä:

Lukekaa seuraava teksti ja vastatkaa lopussa olevaan kysymykseen.

”Osana henkilökohtaistamista opiskelijalle suunnitellaan hänen **tarpeitaan vastaava** kestävän **tulevaisuuden osaamispolku**, jonka avulla hän kasvaa ja kehittyy **muutoksentekijäksi**.

Lähtökohtana on opiskelijan ammatillinen kasvu eli **tietojen, taitojen ja asenteiden** kehittyminen sekä ihmisenä kasvaminen kestävän kehityksen tavoitteet huomioiden.

Kestävän kehityksen teemat konkretisoituvat opiskelijan **henkilökohtaisessa osaamisen** kehittämissuunnitelmassa.

Ammatillisen opettajan tulee huomioida opiskelijan kanssa käydyissä keskusteluissa kestävän kehityksen asiat, ja ne tulisi kirjata osaksi suunnitelmaa, koska opiskelijan tulee osoittaa osaamista myös näytöissä.

"Kestävä kehitys on siten keskeinen osa koulutusta ja tulevaisuuden kestävää osaamista." [Raudasoja,A. \(toim.\) Ammatilliset opettajat tulevaisuuden rakentajina\)](#)

Pohtikaa yhdessä ja kirjatkaa ylös:

Mitä asioita kestävästä kehityksestä/vastuullisuudesta otatte mukaan opiskelijan kanssa käytävään henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma – HOKS keskusteluun?

Vastaus joukkueelta Ykköset:

30.5.2023 11:09

 Arvioimatta

Luova tehtävä

- Sosiaalinen vastuullisuus, (psykologinen turvallisuus, tasa-arvo, yhdenvertaisuus)
- Taloudellinen vastuullisuus (esim. opiskelija ymmärtää tavaroiden arvon)
- Ympäristövastuullisuus (esim. kulkeminen)

Vastaus joukkueelta Kakkonen on ykkönen:

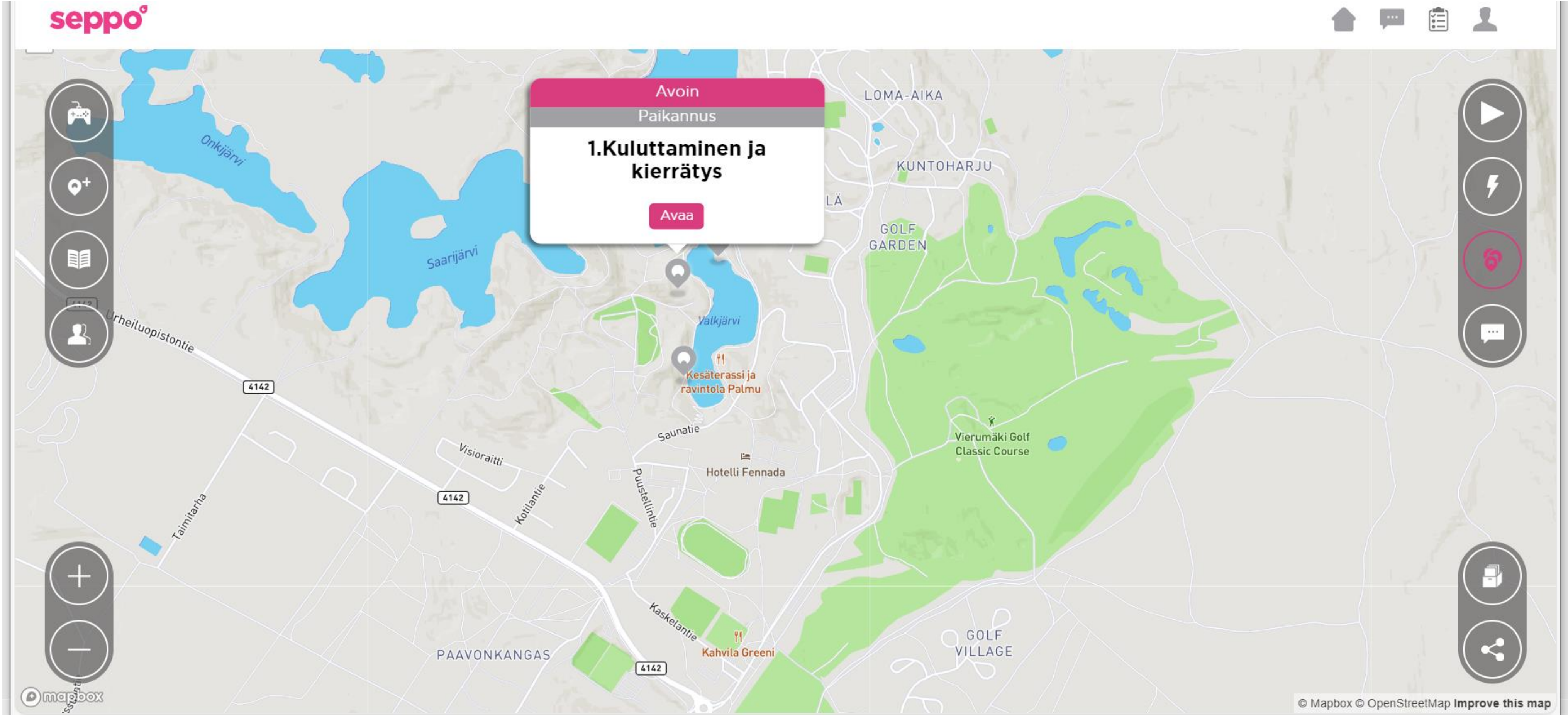
30.5.2023 11:19

 Arvioimatta

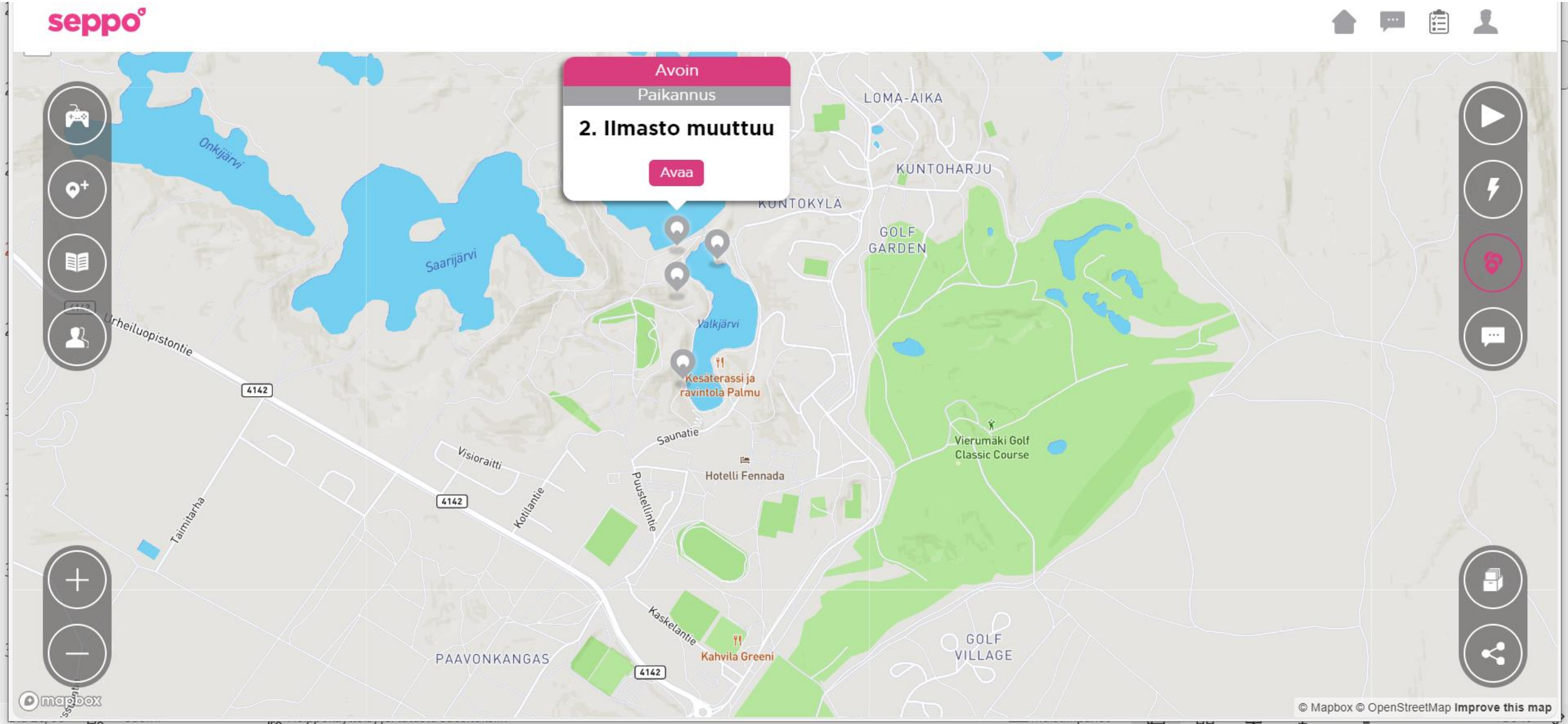

Luova tehtävä

Urasuunnittelu
Jaksaminen huomioidaan
Mietitään tukitoimia opiskelujen tueksi
Hyvät käytänteet siirtyisi mukaan työelämään
Ryhmyttäminen sosiaaliset suhteet

Seppo-peli: 2. Ilmasto muuttuu

Iina Mannonen + 4 • 6mo

Ilmasto muuttuu

Perehtykää kyseisen teemaan megatrendi kortteihin ja keskustelkaa tiimissä näiden vaikutuksesta omaan työhön. Kirjatkaa mielestänne keskeisiä riskejä, mahdollisuuksia ja vaikutuksia arkeen. Pohtikaa miten voitte edistää osa-aluetta omalla työkentällännne.

Ryhmä 1

Ilmastomuutos vaikuttaa eri tavalla eri puolella maailmaa= yhteisvastuullisuus

Add comment

Kokonaisymmärrys miten meidän teot vaikuttavat Afrikassa.

Add comment

Ryhmä 2

Ryhmä 3

Ilmastomuutoksen globaalitilanne. Miten voimme liikunta-alana vaikuttaa itse, oma toimintaympäristö (oppilaitos, työpaikka) valtakunnallinen liikunta-ala > kansallinen toiminta liikunta-alalla.

Add comment

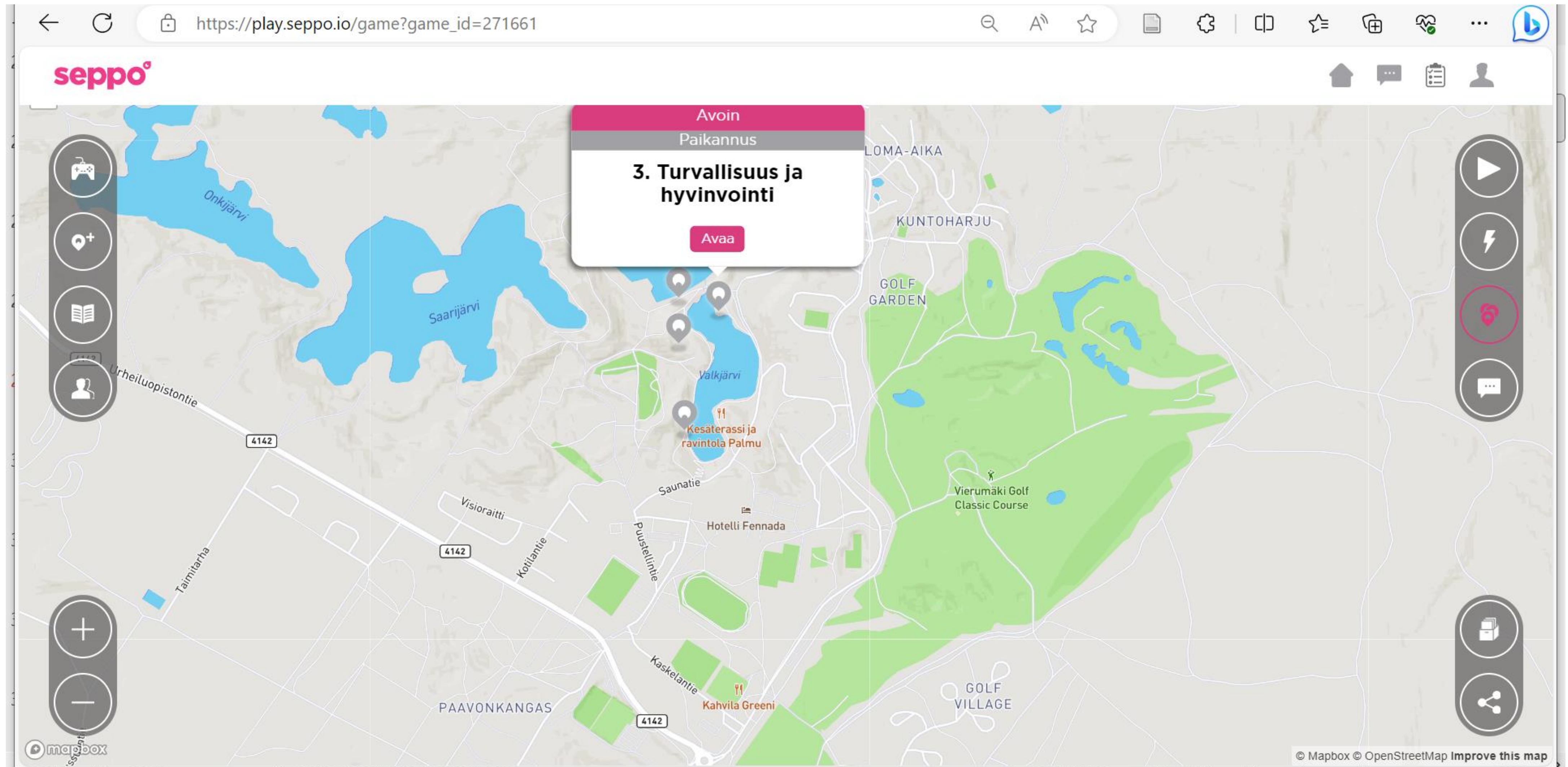
Ryhmä 4

Arvostaa

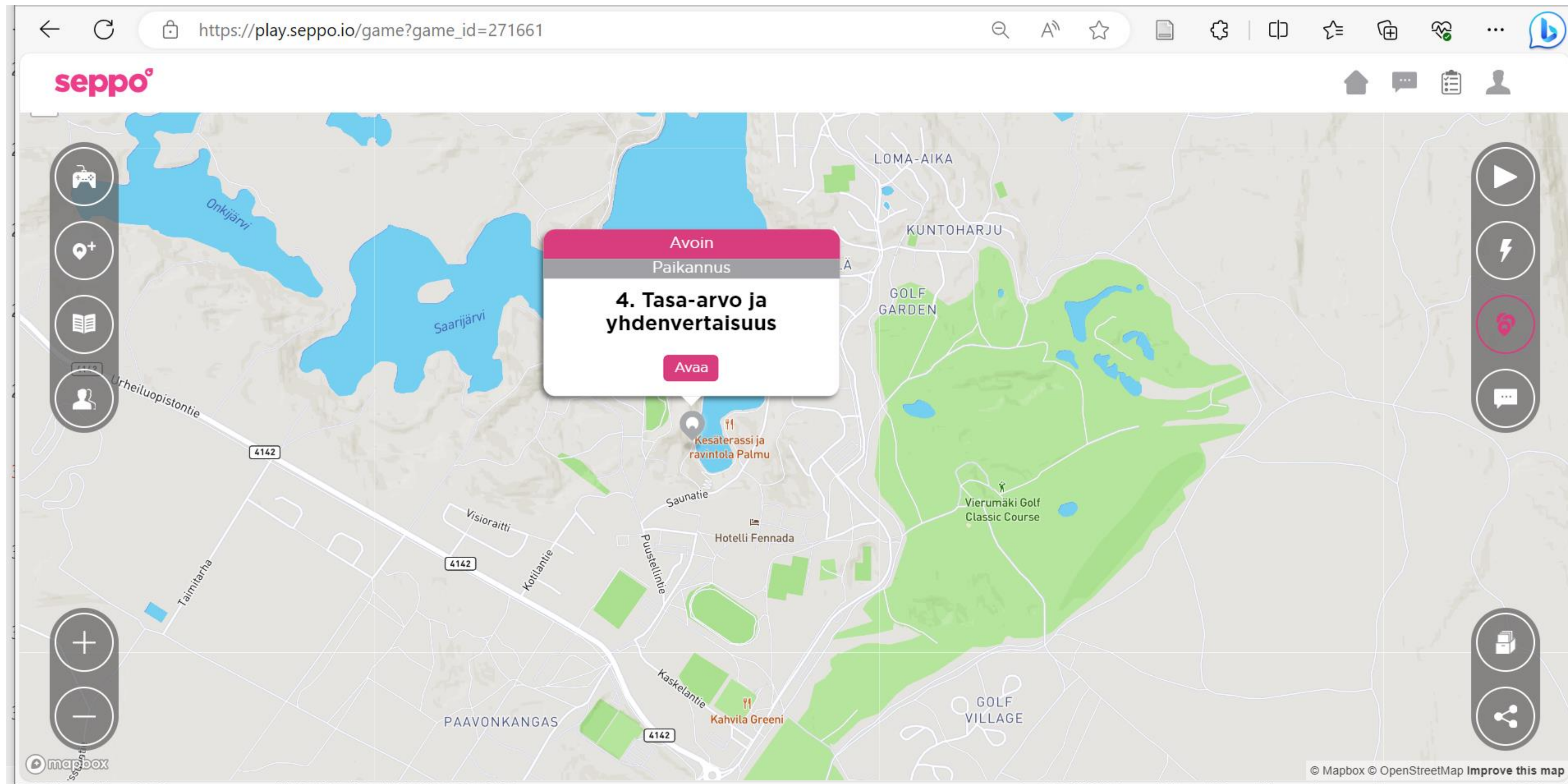
Add comment

Koetaan että ympäristön tilasta ymmärrys ja piittaaminen polarisoituu. Enemmän niitä jotka tietävät todella hyvin ja sitten niitä joita ei kiinnosta yhtään

Add comment

Seppo-peli: 4. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

←

↺

🔒

https://padlet.com/oonakonttinen2/tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuus-rnci00em21n6p78u

🔔

🗑️

🔍

🗨️

☆

📄

⚙️

📏

🔖

🔒

🌱

⋮

🗨️

Padlet

Oona Konttinen + 4 • 6mo

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Perehtykää kyseisen teemaan megatrendi kortteihin ja keskustelkaa tiimissä näiden vaikutuksesta omaan työhön. Kirjatkaa mielestänne keskeisiä riskejä, mahdollisuuksia ja vaikutuksia arkeen. Pohtikaa miten voitte edistää osa-aluetta omalla työkentällännne.

Ryhmä 1

+

Me olemme osaavia ja arvokkaita kaikki

Kasvatus, koulutus tärkeässä roolissa

Oikeudenmukaisuutta

Ryhmä 2

+

Seksuaalisuuntautuneisuu dessa ollaan asteen pari suvaitsevampia, mutta edelleen tulee "ulostuloja",joiden pitäisi olla normaalempia.

Käytettyjen seksuaalisu...

Ryhmä 3

+

Urheilijat vanhempina; millaista keskustelu on miesten ja naisten välillä? Millaisia vaikutuksia vanhemmuudella on urheilu-uraan?

Sukupuolitasa-arvoa voidaan edistää mm. taloudellisen tasa-arvon saavuttamisella.

Ryhmä 4

+

Millaisia valmiuksia opiskelijoilla on ja voidaanko niissä kuinka paljon auttaa kasvatuksessa?

Lajeissa oltava valmiina sukupuolirajojen ja muiden rajojen häivyttämiseen esim uusilla sarjoilla

Jos huomaamatta käyttää heimottamista puheessa niin hyökätäänkö heti?

- nainen / mies häittelun käyttö, muun sukupuolisuus → muutoksia omissa ajatuksissa

🔍

🗨️

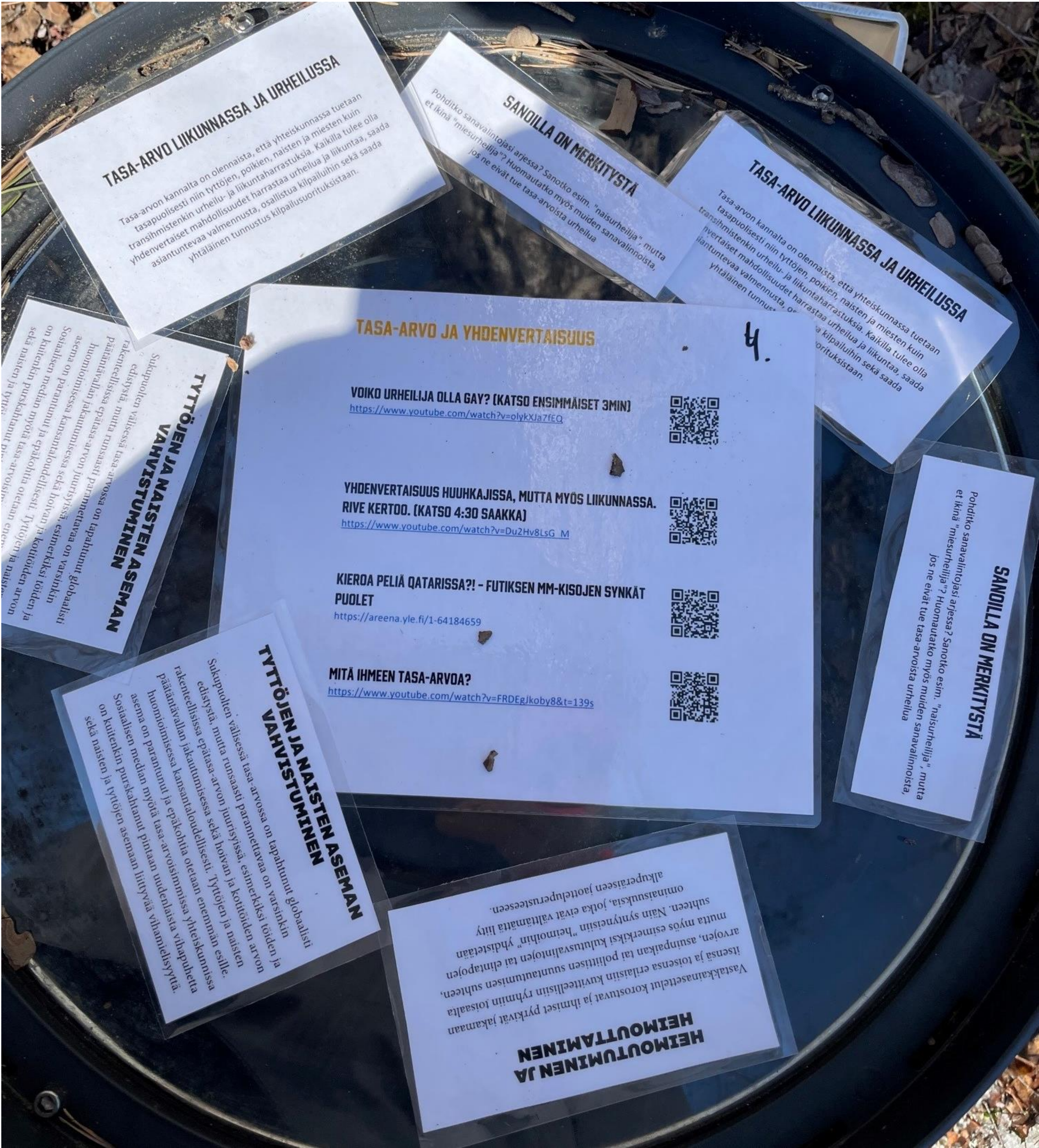
🗑️

🔔

▶️

⋮

+

Vastaukset joukkueelle

Kaikki joukkueet

Tehtävien järjestys

↓^A 2 Nimi ▼

1.Kuluttaminen ja kierrätys

Perehtykää kyseisen teemaan megatrendi kortteihin ja keskustelkaa tiimissä näiden vaikutuksesta omaan työhön.

Pohtikaa mielestänne keskeisiä riskejä, mahdollisuuksia ja vaikutuksia arkeen. Miten voisitte edistää osa-aluetta omalla työkentällänne.

Keskustelun jälkeen kirjatkaa nostot **Padlettiin** oman ryhmänne kohdalle:

https://padlet.com/iina_mannonen/kuluttaminen-ja-kierr-tys-8ods1g35k818t6xx

Palauta tehtävä kuvaamalla ryhmänne fiiliksiä keskusteluiden jälkeen. Jätä megatrendi kortit näkyvälle paikalle, jotta seuraava ryhmä löytää ne helposti.

Teksti

Kuva

Vastaus joukkueelta pokemonit:

17.4.2023 10:00

2. Ilmasto muutos

3. Turvallisuus

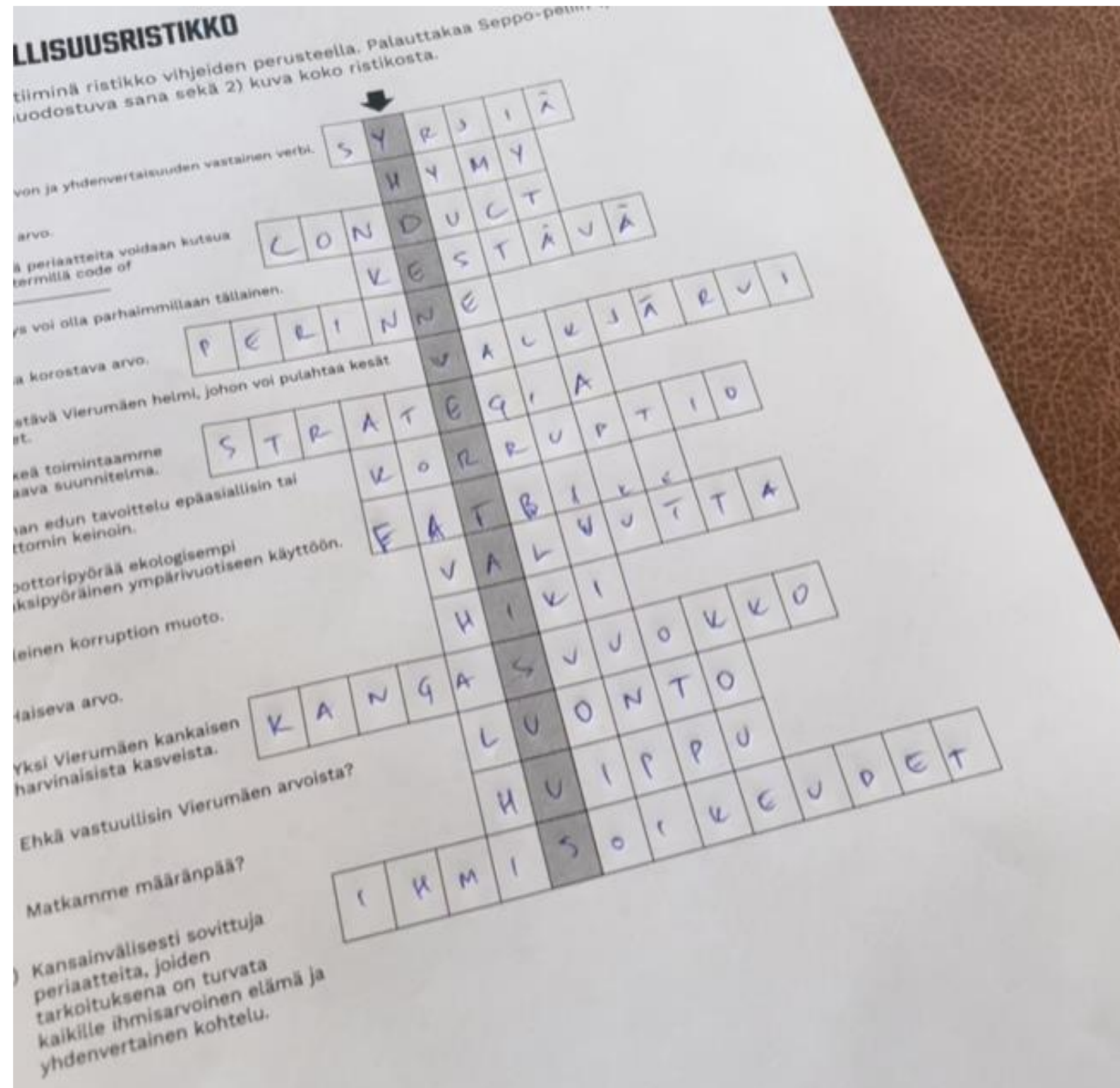
4. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

rvioimattomuus Vastauks

rvioimattomuus Vastauks

rvioimattomuus Vastauks

SUOMEN URHEILUOPISTON OPETUSHENKILÖSTÖN JA ASIAANTUNTIJOIDEN KESTÄVÄN KEHITYKSEN OSAAMISEN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ OSANA 24H-LEIRIÄ.

VASTUULLISUUSRISTIKKO

VASTUULLISUUSRISTIKKO

Täyttäkää tiiminä ristikko vihjeiden perusteella. Palauttakaa Seppo-pelin pohjalle muodostuva sana sekä 2) kuva koko ristikosta.

1) Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden vastainen verbi.

SYRJÄÄ

2) Iloinen arvo.

CONDUCT

3) Eettisiä periaatteita voidaan kutsua myös termillä code of

KESTÄVÄ

4) Kehitys voi olla parhaimmillaan tällainen.

PERINNE

5) Juuria korostava arvo.

VALKEAJÄRVI

6) Virkistävä Vierumäen helmi, johon voi pulahtaa kesätalvet.

STRATEGIA

7) Tärkeä toimintaamme ohjaava suunnitelma.

KORRUPTIO

8) Oman edun tavoittelu epäasiallisin tai laittomin keinoin.

FATBIKETT

9) Moottoripyörää ekologisempi kaksipyöräinen ympäristöystävälliseen käyttöön.

VALVUTTA

10) Yleinen korruption muoto.

HIKI

11) Haiseva arvo.

KANGAS

12) Yksi Vierumäen kankaisten harvinaisista kasveista.

LUONTA

13) Ehkä vastuullisin Vierumäen arvoista?

HUIPPU

14) Matkamme määränpää?

IKMISORKEUDET

15) Kansainvälisesti sovittuja periaatteita, joiden tarkoituksena on turvata kaikille ihmisarvoinen elämä ja yhdenvertainen kohtelu.

Avoimuus ja läpinäkyvyys

Stuudamme toiminnastamme ja
toimintamme läpinäkyvästi.
Tiedotamme toiminnastamme ja
toimintamme läpinäkyvästi.
Tiedotamme toiminnastamme ja
toimintamme läpinäkyvästi.

Mikä mielestänne olisi
paras tapa, paikka tai
kanava viestiä vierumäen
kampuksen opiskelijoille,
asiakkaille ja sidosryhmille
toimintaperiaatteistamme?
Vastauksen voitte palauttaa
kuvana, videona, äänitiedostona
tai tekstinä.
Luovuutta kehiin - parhaat ideat
voidaan toteuttaa!

VASTUULLISUUS URHEILUOPISTO- VERKOSTOSSA

*Yhteiskunnallinen tehtävämme
on tuottaa liikunta-alan
koulutusosaamista ja luoda
edellytyksiä koko kansan
liikkumisen ja hyvinvoinnin sekä
urheilun edistämiseen.*

**LUONTO
&
ILMASTO**

**IHMISET
&
YHTEISÖT**

**HALLINTO
&
TALOUS**

Lisäämme
ympäristö-
tietoisuutta.

Teemme arjen
ympäristötekoja ja
huolehdimme
lähiluonnosta.

Edistämme
eettisiä
toimintatapoja.

Ylläpidämme
turvallisuutta.

Toimimme
hyvän hallinnon
periaatteiden
mukaisesti.

Rakennamme
kestävää
taloutta.

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

URHEILUOPISTOJEN OPEPÄIVÄT

Tänä keväänä urheiluopistojen koulutushenkilöstön verkostopäiviä eli Opepäiviä vietettiin Vierumäellä 29.-30.5. Koulutushenkilökunta työsti päivien aikana eri tutkintojen tutkinnon perusteita, keskusteli vastuullisuudesta ja tietenkin myös verkostoitui sekä piti hauskaa erilaisten yhteisten aktiviteettien parissa.

TCA-SEMINAARI – SPORT AND SUSTAINABILITY

Vierumäki yhdessä koko urheiluopistoverkoston ja Opetushallituksen kanssa järjesti Erasmus+ TCA-seminaarin teemalla:

Sport and Sustainability – a lifelong approach. 29.-31.5. järjestetyssä seminaarissa lähestyttiin vastuullisuusteemoja urheilussa kolmesta näkökulmasta: liikunnallisen elämäntavan omaksuminen lapsena, vastuu huippu-urheilussa ja aktiivinen aikuisuus.

Seminaariin osallistui noin 50 henkilöä 15 eri maasta ympäri Eurooppaa. Seminaari oli loistava tilaisuus solmia uusia kansainvälisiä suhteita. Urheiluopistoista mukana olivat seminaarin host Emilia Rantanen (Vierumäki), muut järjestäjäjäsenet Samuli Liinpää (Varala), Juha Antikainen (Varala), Antti Lappalainen (Tanhuvaara) ja Arja Laine (Tanhuvaara). Urheiluopistoverkostoa seminaarissa oli esittelemässä Krista Kyyrönen.

LIIKUNTA-ALAN OPISKELIJOIDEN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

A person with a red backpack is sitting on a large, mossy rock in a forest, looking out over a valley. The person is wearing a dark jacket and a beanie. In the background, there are tall trees and a hazy landscape. The text 'Miksi vastuullisuusosaaminen ja tietoisuus on tärkeää liikunta-alalla?' is overlaid on the left side of the image in white font. A small logo is visible in the bottom right corner.

**Miksi
vastuullisuusosaaminen
ja tietoisuus on tärkeää
liikunta-alalla?**

Digitaalinen osaaminen

Suveltavan liikunnan ohjaaminen (106290)

Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen
(106731)

Uimavalvojana toimiminen (106300)

Uinnin opettaminen (106301)

Valmentajana toimiminen seurassa (106302)

Yrityksessä toimiminen (106733)

Kilpailutapahtuman järjestäminen (106290)

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen
(106727)Matemaattis-luonnontieteellinen
osaaminen (106728)[Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen](#)
(106729)

Tutkinnon muodostuminen

Osaamisen arviointi

Valmennuksen ja seuratoiminnan
osaamisalaTerveyttä edistävän liikuntaneuvonnan
osaamisala

Liikunnan palvelutuotannon osaamisala

Liite 1. Arvoperusta

Liite 2. Luvat ja pätevyyydet

Kestävän kehityksen edistäminen (YTKK) ^

Pakolliset osaamistavoitteet, 1 osp

Kestävän kehityksen periaatteet

Opiskelija

- tietää kestävän kehityksen ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyiden keskeiset tavoitteet ja näiden kytkeytymisen toisiinsa (1019)
- hahmottaa ihmisen toiminnan merkityksen ilmastonmuutokseen (1018)
- ymmärtää luonnon monimuotoisuuden merkityksen ja tunnistaa luonnonvarojen kestävä käytön välttämättömyyden kansallisesti ja globaalisti (1017)
- tunnistaa kestävän kehityksen toimintatapoja omassa elämässään ja työssään. (1016)

Hiilineutraalisuus ja kiertotalous

Opiskelija

- ymmärtää hiilineutraalisuuden ja kiertotalouden periaatteet (1015)
- tunnistaa tuotteen tai palvelun energia- ja materiaalitehokkuuden. (1014)

Toiminnan eettiset näkökulmat

Opiskelija

- tunnistaa työhön sisältyviä eettisiä valintoja (1013)
- arvioi omia ja muiden ratkaisuja eettisesti. (1012)

Valinnaiset osaamistavoitteet, 3 osp

Kestävän kehityksen arviointi

Opiskelija

- perehtyy työpaikan tai alan toimintaan kestävän kehityksen näkökulmista (1011)
- arvioi työpaikan tai alan kestäväan kehitykseen vaikuttavia tekijöitä (1010)
- tekee ehdotuksia kestävän kehityksen kehittämiskohteista. (1009)

Kestävän kehityksen toimintatapojen suunnittelu

Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen osa-alueet

Toimiva ekologinen kestävyys

Ihmisen arvo- ja asennemaailman muuttuminen luontoa tukevaksi sekä ihmisen taloudellisen ja aineellisen toiminnan sopeuttaminen luonnon ja ympäristön uusiutumis- ja kestäkykyyn.

Taloudellinen kestävyys

Tasapainoista, kestävää kasvua, joka ei perustu pitkällä aikavälillä velkaantumiseen tai pääoman, kuten luonnonvarojen liikkakäyttöön tai hävittämiseen.

Kulttuurinen ja sosiaalinen vastuullisuus

Kulttuurien kestävyys, kehittyminen ja säilyminen sukupolvelta toiselle kuten kielten, perinteiden ja tapojen vaalimista ja eteenpäin välittämistä, monimuotoisuuden arvostamista ja kaikkien oikeuksien kunnioittamista.

Kestävämpi liikunta-ala - kysely opiskelijoille

Viikolla 48 tutkitaan toisen vuosikurssin opiskelijoiden arkikäyttämistä energiankäytön ja kulutuksen suhteen. Tulosten avulla arvioidaan Urheiluopiston opiskelijoiden hiilijalanjälki.

Täytä kysely viikon lopussa mahdollisimman tarkasti. Tarkempia käyttöohjeita kyselyn täyttöä varten löytyy [täältä](#).

Tehdään yhdessä aktiivisesta elämäntyylistä kestävämpää!

hannelekaperi@hotmail.com [Switch account](#)

 Not shared

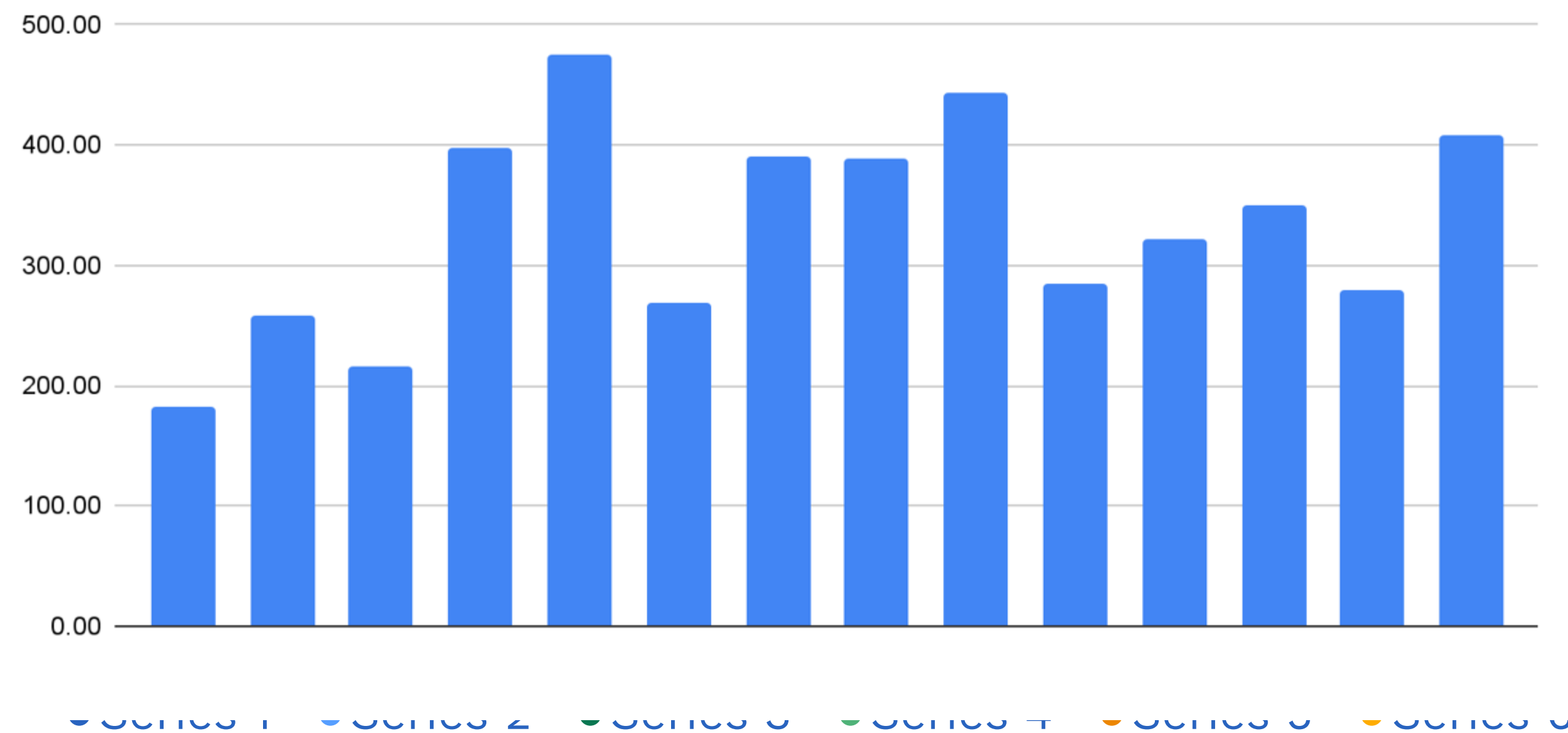
Next

Clear form

Lopputulokset

- + Kaikki päästöt yhteensä: 5814,024 kg CO₂e
- + Keskiarvopäästöt yhdeltä opiskelijalta: 415,3 kg CO₂e
- + Suurimmat päästöt yhdeltä opiskelijalta: 475.30 kg CO₂e
- + Pienimmät päästöt yhdeltä opiskelijalta: 181.82 kg CO₂e

Miten päästöt jakautuvat vastaajien kesken

PELASTETAAN MERET – LIIKUNTAHARJOITUS

Variaatio 2. : Pelastetaan meret

Edellisen variaation tavarat levitetään ympäri aluetta tasaisesti. Joukkueet ottavat patjat ja sangot itselleen, mutta hernepussit, pallot, vaatteet yms. jäävät lattialle. Nämä symboloivat merissä olevaa roskaa. Joukkueet liikkuvat kahden (2) patjan avulla ”meressä” eli salin lattialla keräten mahdollisimman paljon ”roskia” ämpäriinsä. Koko joukkueen on mahdollista patjoille. Sama ihminen ei saa ottaa kahta ”roskaa” peräkkäin. Vain yhden ”roskan” saa noukkia kerralla ämpäriin. Patjalla pitää liikkua aina, kun yksi ”roska” on kerätty. Roskia kerätään niin kauan kuin niitä riittää.

Voittaja on joukkue, joka on saanut kerättyä eniten ”roskia”. Ennen toiseen variaatioon siirtymistä, ohjaaja alustaa lyhyesti merien tilanteesta ja tämän variaation merkityksestä. Alustuksen jälkeen kerrotaan pelin ohjeet:

”Maailman meret ovat keskeinen osa maapallon elinkelpoisuutta ylläpitävää järjestelmää. Merimassojen liike tuottaa yli puolet maailman hapestasta – niitä voidaan siis kutsua maapallon keuhkoiksi. Ihmisten toiminnat vaikuttavat suoraan valtamerien hyvinvointiin. Tänä päivänä jo noin 40 % maailman meristä kärsii vakavista ihmisten aiheuttamista ongelmista: maailman meriin päättyy vuosittain 12 miljoonaa tonnia muovijätettä. Maailman merissä on viisi suurta jätepyörrettä, joista suurin on viisi kertaa Suomen kokoinen. Muovi on ei-hajoava materiaali ja juuri siksi erittäin haitallista maapallon ekosysteemille. Tässä harjoitteessa tehtävämme on yhteistyöllä saada meret puhtaaksi. Yhdessä voimme vaikuttaa!”

HARJOITTEEN PURKU:

Harjoituksen päätteeksi käydään lyhyt palautekeskustelu. Mitä tunteita ja ajatuksia harjoite herätti? Mitä ratkaisuehdotuksia ryhmällä on muoviroskien vähentämiselle? Mikä merkitys on kaikkien sitoutumisella tavoitteisiin?

1. Mitä ilmastotekoja jokainen voi arkipäivässään tehdä?
2. Mikä on merkityksemme kuluttajana merien ja luonnon tilaan liittyen tai ilmastomuutoksen hillitsemiseksi?
3. Miltä muovimäärä merissä kuulosti? Oletko nähnyt muovia ja muuta roskaa meressä tai luonnossa? Mitä teit, kun näit niitä – keräsitkö ja veit roskeen vai jätitkö ne paikalleen?
4. Ilmastotekoja voit tehdä (vanhemmille osallistujille):
 - a) Vaikuttamalla politiikkaan. Ilmastomuutoksen hillitseminen tarvitsee yhteiskunnallisen muutoksen. Äänestä poliitikkoja, jotka ajavat kestävästä ilmastopolitiikkaa.
 - b) Tieto ja koulutus muuttavan ihmisten asenteita ja ajattelutapoja. Kerro ilmastomuutoksesta ja uskalla puhua siitä lähipiirillesi. Ota asioista selvää ja jaa tietoutta.

- c) Syö kasvispainotteisesti, älä heitä ruokaa roskeen ja suosi vastuullisesti tuotettuja elintarvikkeita.
- d) Matkusta ympäristöystävällisemmin ja käytä kestäviä vaihtoehtoja. Matkusta esimerkiksi junalla lentämisen sijaan.
- e) Suosi yrityksiä, joiden tuotteet ja toimintatavat ovat ympäristöystävällisiä, ja joille ympäristöstä huolehtiminen on etusijalla.

MILLOIN:

Kestävään kehitykseen liittyvissä tapahtumissa tai liikuntatunneilla, harjoituksissa yms. esimerkiksi seuraavina YK:n teemapäivinä esille tuotuina:

**Luonnon monimuotoisuuden päivä 22.5.
Maailman ympäristöpäivä 5.6.
Maailman valtamerien päivä 8.6.**

LIIKUNTA-ALAN TYÖELÄMÄN KEHITTÄMINEN

Ekologinen kestävä kehitys =
Mm. ilmastokestävyys ja
luonnon monimuotoisuuden turvaaminen

LIKKUMINEN

HARJOITUSPAIKKOJEN
SAAVUTETTAVUUS,
ENERGIARATKAISUT
JA YLLÄPITO

RAVINTOSUOSITUKSET
JA
ELÄMÄNTAPAOHJEET

VARUSTEET JA
HANKINNAT

Ohjelma ja aikataulu

klo 9.00 Yhdessä oppimaan – Kestävämpi liikunta-ala

Hannele Kaperi, Suomen Urheiluopisto

klo 9.15 Aamun avaus - tutustuminen

klo 9.30 Kestävän kehityksen INTRO & Turvallisen toiminnan periaatteet

Miia Hautakangas, Liike ry

klo 10.00 Tehtävä 1: Vierumäen kestävät toiminta-tavat, saavutettavuus ja viestintä

klo 10.30 Ylös, ulos, lenkille (happihyppy)!

klo 10.45 Kestävä liikunta-ala / Keli-hanke Suomen Urheiluopistolla

Teema keskustelu: Mitä asioita Vierumäellä on tehty kestävän kehityksen teemoissa?

klo 11.00 Tehtävä 2: Miten toimimme työyhteisössä kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti?

klo 11.40 Yhteenveto: Kestävästä ajattelusta liikunta-alalla, Miia Hautakangas

klo 11.55 Palaute, Hannele Kaperi

Tolppanen, Aarnio-Linnanvuori, Cantell ja Lehto (2017)

Motivoi, osallista,
kannusta kollektiiviseen
vastuunottoon

MOTIVAATIO
OSALLISUUS

...n jota näet ympärilläsi
...tapoja (omia ja organisaation)
...stat kestävämmiksi

**TYÖPAIKALLA JÄRJESTETTÄVÄN OPPIMISEN
KESTÄVÄN KEHITYKSEN
TYÖELÄMÄN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ**

Työelämässä tapahtuvan oppimisen prosessissa liikunnanohjauksen perustutkinnon opiskelijat perehdytetään Agenda 2030 - ohjelmaan ja opiskelijoille annetaan teemaan liittyvä kehittämis- ja havainnointitehtävä.

Oppimistehtävän avulla opiskelija tarkastelee työssäoppimispaikkaa sekä sen ympäristöä ja toimintakulttuuria kestävän kehityksen ja vastuullisuuden näkökulmasta.

Omien havaintojen ja oivallusten kautta on mahdollisuus käydä dialogia kehitysehdotuksista työpaikan toimintaan ja olosuhteisiin liittyen.

Tavoitteena on liittää kestävän kehityksen kehittämistehtävä pysyväksi osaksi perustutkinto-opiskelijoiden työelämässä oppimisen prosessia.

KELI - hankkeen toimenpiteiden tuloksena on, että opiskelijat vievät osaamistaan liikunta-alan työpaikoille ja jakavat näin osaamistaan työelämäverkostolle.

KELI-KESTÄVÄ LIIKUNTA-ALA

TYÖELÄMÄN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ OSANA

TYÖPAIKALLA JÄRJESTETTÄVÄÄ

KOULUTUSTA

Ohjeistus

Mieti, miten sinä otat omassa elämässäsi ympäristön kestävän kehityksen huomioon?

Valmistaudun työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen:

Miten työpaikalla otetaan huomioon ympäristöystävällisyys?

Tarkkaile esim. materiaaleja, kierrätystä, sähkönkäyttöä ja työntekijöiden liikkumista työpaikalle.

Kestävän kehityksen dokumentointi

B I U G

Kirjaa alle ja ota kuvia kohteista ja asioista, joissa työpaikka huolehtii ympäristöystävällisyydestä. Muista kysyä kuvauslupaa!

20000 / 20000 merkkiä jäljellä.

Kestävän kehityksen ideoita

B I U G

Ideoi miten työssäoppimispaikassasi voitaisiin huomioida kestävän kehityksen periaatteita paremmin? esim. kierrätys.

20000 / 20000 merkkiä jäljellä.

Kestävä kehitys omassa arjessa

B I U G

Mieti, miten sinä otat omassa elämässäsi ympäristön kestävän kehityksen huomioon?

20000 / 20000 merkkiä jäljellä.

KESTÄVYYSTEKOKAMPAJA

KEVÄÄLLÄ 2023

KESTÄVYYSTEKO MAALISKUU

KUINKA MONESTI PYSTYT TEKEMÄÄN VIHREÄMMÄN VALINNAN RUOKAILUUSI
LIITTYEN?

1. KEITÄMME KAHVIA VAIN SEN MÄÄRÄN, MITÄ JUOMME
2. KORVAAMME PAHVIMUKIN KESTOKUPILLA
3. OTAMME VAIN SEN VERRAN MITÄ SYÖMME- VÄHENNÄMME HÄVIKKIÄ
4. VAIHDAMME LIHARUOAN KALAA TAI KASVISPROTEIINIIN
5. LUOMME TURVALLISEN RUOKAILUKULTTUURIN. EMME KOMMENTOI MUIDEN SYÖMISTÄ
6. HERÄTÄMME KESKUSTELUA JA TOIMIMME OMALLA ESIMERKILLÄMME KESTÄVÄÄ RUOKAILUA EDISTÄÄKSEMME

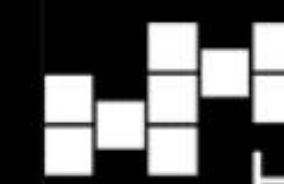
Haaga-Helia

Kestävyystekko huhtikuu

Pidämme huolta ympäristöstämme

1. Tauotamme opiskeluamme luonnossa ja Poimimme samalla mukaamme luontoon kuulumattomat asiat Esim. roskat, tölkit.
2. Tauotamme opiskeluamme tutustumalla opiston kierrätyspisteeseen ja näin lisäämme tietoisuuttamme lajittelu mahdollisuuksista. Huolehdimme jätteiden oikeanmukaisesta lajittelusta.
3. Sammutamme valot poistuessamme huoneesta

Haaga-Helia

TOUKOKUUN KESTÄVYYSTEKO

Vältämme autorallia

- **Suosimme kimpakkyytejä ja julkista liikennettä**
Kuinka usein pystyt korvaamaan normaalisti yksityisautoillen kulkemasi työmatkan pyörällä, jalan, julkisilla tai kimpakkyydeillä kuukauden aikana?

Huippuetu!

- Toukokuun ajan Vierumäen kampuksen opiskelijat ja henkilöstö käyttävät arkisin veloituksetta Luontoliikuntakeskuksen pyöriä ja nauttivat Vierumäen luonnosta pyöräillen!

Katso ohjeet!

KELI -
kestävämpi
liikunta-ala

VAIN HENKILÖKUNNALLE
STAFF ONLY

”Pohjimmiltaan työmme on arvo- ja asennekasvatusta, mikä näkyy opiskelijoiden toiminnassa opintojen aikana, työelämässä ja vapaa-ajalla.”

Luontoliikunnan opettaja /
KELI-hankkeen asiantuntija
Paavo Heinonen

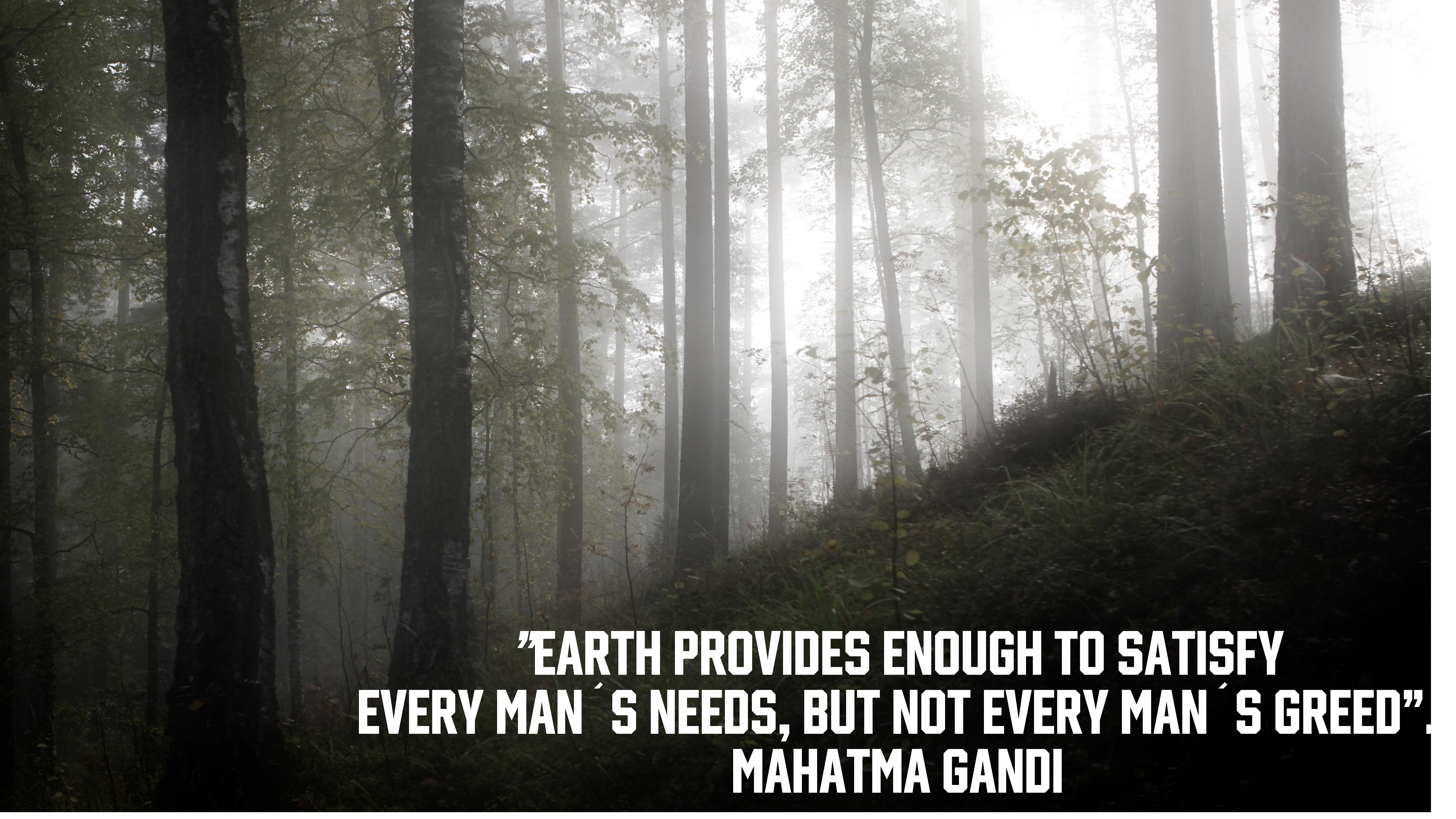
”KELI- hankkeeseen asetetut tavoitteet on vain alkua pysyville asenne- ja toimintatapamuutoksille toimintakulttuurissamme ja tavassamme järjestää liikunta-alan koulutusta.”

Ammatillinen opettaja /
KELI-hankkeen asiantuntija
Iina Mannonen

SUOMEN URHEILUOPISTON KEHITTÄMISTOIMET ON TEHTY YHTEISTYÖSSÄ:

✦ **Positive Impact**

**"EARTH PROVIDES ENOUGH TO SATISFY
EVERY MAN 'S NEEDS, BUT NOT EVERY MAN 'S GREED".
MAHATMA GANDI**

Suomen Urheiluopiston hiilijalan jäljen mittaamiseen liittyvä kyselylomake.
[Linkki kyselylomakkeeseen.](#)

Kestävän kehityksen tavoitteet ja liikuntaharjoitukset.
[Linkki Liike ry:n sivustolle materiaaliin.](#)

[LiiKen-Kestävän-Kehityksen-Liikuntakirja.pdf](#)

[Vastuullisuus - Vierumäki \(vierumaki.fi\)](#)

[Urheiluopistot – Vastuullisuus](#)

[Urheiluopistot ry - kesän uutiskirje \(mailchi.mp\)](#)

[Vierumäellä kehitetään kestävämpää liikunta-alaa - Vierumäki \(vierumaki.fi\)](#)

**MATKALLA
HUIPULLE**

Hannele Kaperi

LtM, ammatillinen opettaja, työelämäyhteistyö asiantuntija

Suomen Urheiluopisto

+ 358 50 465 6782

hannele.kaperi@vierumaki.fi

Lisätietoja:

Minna Tuominen

kehittämispäällikkö

Suomen Urheiluopisto

+358 50 43 33 316

minna.tuominen@vierumaki.fi

tuominen@vierumaki.fi

VIERUMÄKI

KESTÄVÄÄ TULEVAISUUTTA RAKENTAMASSA 2.0

KESTÄVÄ OPPIMINEN

AMMATILLINEN KOULUTUS

**KESTÄVÄ OPPIMISEN PALVELUMUOTOILU PROSESSI AMMATILLISEN
KOULUTUKSEN KEHITTÄMISESSÄ**

Kestävän oppimisen periaatteet osana ammatillisen koulutuksen toimintaperiaatteita

Ammatillisessa koulutuksessa huomioidaan kestävän oppimisen periaatteet: hyvinvointi, osaamisen hyödyntäminen ja opitun soveltaminen (Collin ym. 2020).

1) Oppimisen ja hyvinvoinnin yhteen kietoutuminen 2) Oppimisen siirrettävyys, 3) Oppimisen jatkuvuus sekä, 4) Oppimisen eettisyys (Collin ym. 2022).

Tutkinnonperusteiden uudistuksessa huomioidaan kestävä kehityksen periaatteet läpileikkaavasti kaikissa tutkinnonosissa.

Lemmetty, S., & Collin, K. (2020). Throwaway knowledge, useful skills or a source for wellbeing: Outlining sustainability of workplace learning situations. *International Journal of Lifelong Education*, 39 (5-6), 478-494. Viitattu 12.2.2023. <https://doi.org/10.1080/02601370.2020.1804004> Open Access.

Lemmetty, S., & Collin, K. (2022). Kestävän oppimisen ulottuvuudet aikuisten oppimisen kontekstissa. In S. Lemmetty, & K. Collin (Eds.), *Jatkuva oppiminen ja aikuispedagogiikka työssä* (pp. 387-411). Jyväskylän yliopisto. Sophi, 150. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-9443-3>

Design for sustainability

Morville 2004

Almond 2020; McKinsey & Company 2022

OPH 12.10.23 Malli: Vastuullisuus ja kestävä kehitys Vierumäellä

Kirjaudu pelaajana osoitteessa:

play.seppo.io

Syötä pin-koodi:

18F73G

OPH- 12.10.23 Malli: Urheiluopistopäivät 2023:

Kirjaudu pelaajana osoitteessa:

play.seppo.io

Syötä pin-koodi:

54548B

